

A pécsváradai Albert Zoltán számára nem csupán a Vénusz, hanem egy fecske is átvonult a Nap előtt. A felvétel 60/700-as refraktorról és webkamerával készült

A fekete Vénusz

Szorongva vártuk az átvonulás napját ebben a szélviharok, zivatarok, minitornádók és villámcsapások által szabdalt kora nyárban – egy nappal június 8-a előtt még senki sem hitt abban, hogy ragyogó nyári időben, országsszerte derült ég alatt nézhetjük végig az év legfontosabb csillagászati jelenségét. Óriási szerezcsénk volt, mint már annyiszor – úgy látszik, a legszebb égi parádékat nélkülünk már meg sem tartják. A szépség persze relatív dolog, ezt a jelenséget nagyon nehéz volt „eladni” a nagyközönségnek, hiszen a Vénusz által előidézett miniatűr napfogyatkozás nem mondható sem kü-

lönösebben lenyűgözőnek, sem pedig drámainak, kiváltképp 1999. augusztus 11. után... A média sem „harapott rá” akkora vehemenciával az átvonulásra, annak megértetése pedig, hogy miért fontos, és mitől annyira ritka a Vénusz-tranzit, nehezebb volt, mint a kontaktusmérés. Parallaxis, csillagászati egység, fekete csepp, Vardö – hiába, bonyolult dolgok ezek!

Mi, amatőrök, nagyon készültünk a jelenségre, estéről estére figyeltük a Naphoz közeledő Vénuszt mint esti csillagot, bizonyosan volt, aki számolta is, hányat kell aludni június 8-án. A venuszatvonulas.csillagaszat.hu ebben is sokat segített, hiszen számláló figyelmeztetett arra, hogy hány nap, hány óra és hány perc van hátra a belépésig. Ha nincs ez az átvonulás, aligha próbálkoznék ilyen vehemensen május 21-én a nappali Vénusz-fedés megfigyelésével – és bizonyára csak veszekedések maradtak meg, hogy milyen meglepően könnyen látható egy ilyen nappali jelenség. Vénusz-sarló „vékonysági versenyt” hirdettünk az interneten – a feladat az volt, hogy az átvonulás előtt, ill. utána ki látja (és fényképezi) legutoljára, ill. legelőször a hajszálvékony sarlót? Úgy tűnik, a nemes versengést Szitkay Gábor nyerte, aki június 7-én, egy nappal az esemény előtt ezt SMS-ezte: „7:20-ig láttam a Vénuszt. A naptáv 1,45 fok!”. Vagyis a Naptól alig másfél foknyira még meg tudta figyelni a sarlót!

Aztán eljött a nagy nap, és a máskor oly ragyogó Vénuszról, „aki” képes leleplezni a legjobbban hitt refraktorok színi hibáját is, és ha kedve úgy tartja, hát árnyékot vet a óra azzal a nagy ragyogásával – éjfekete Vénusz lett, melynek nagy belépőjét szem-párok ezrei figyelték szerte az országban. A fekete korong egyre beljebb toladott, egyszer csak felderengett a bolygó „átvilágított” légköre, mint a nagykönyvben, aztán kerestük a hírhedt fekete cseppet (volt, aki látta, volt, aki nem látta), majd közel hatórányi „unalom” következett érdeklődők százaival, ezreivel a sok-sok helyszínen, végül újra a fekete csepp (hol volt, hol nem volt), majd a jól ismert derengés... De szép is volt! Tulajdonképpen a mi generációnk már mindent látott, ami az égen szép, érdekes. Hátradőlhetünk, rendezgethetjük észleléseinket, felidézgethetjük emlékeinket. De azért igazán jöhetne már egy szupernóva! Amolyan Vénusz-fényességű...

MIZSER ATTILA